

Pētījums: katrs piektais uzskata, ka savvaļas lūsi un lāci var izaudzināt par mājdzīvnieku

Publicēts: 19.12.2022.

[Aizsargājamās sugas](#)

[Dzīvnieku mazuli](#)

Pērnā gada notikums ar diviem pie cilvēka pieradinātiem un vēlāk mežā pamestiem lāciem spilgti iezīmēja situāciju, ka, sastopoties ar savvaļas dzīvniekiem, cilvēki pilnībā neizvērtē situāciju, rīkojas impulsīvi, tiem nav zināšanu un spējas paredzēt savas darbības sekas. Lai noskaidrotu sabiedrības domas, Dabas aizsardzības pārvaldes (pārvalde) kampaņā “Neizdzēs dzīvību!” pētījumu centrs SKDS veica Latvijas iedzīvotāju aptauju, kuras dati liecina, ka teju 20 % iedzīvotāju uzskata, ka savvaļas dzīvnieka mazuli var izaudzināt par mājdzīvnieku, līdzīgi kā suni vai kaķi.

☞ “Pie cilvēka audzis un aprūpēts savvaļas dzīvnieka mazulis ir pieradis sajūst savā tuvumā cilvēku, tas nebaidās, gluži pretēji – nāk cilvēkam klāt, jo ir pieradis tikt barots, tāpēc neprot un pat nemēģina barību meklēt kā viņa savvaļas sugas brāļi. Lielākā daļa pie cilvēka izaudzināto savvaļas dzīvnieku mazuļu pieauguši kļūst pret cilvēku agresīvi, jo viņos mostas instinkti, kas nav savienojami ar dzīvi pie cilvēka, piemēram, dzīvnieks sāk izjust stresu cilvēka klātbūtnē, demolē cilvēka mājokli, tā apdraudēdams sevi un radot cilvēka nepatiku un vēlmi no dzīvnieka atbrīvoties. Cilvēkam jāapzinās, ka savvaļas dzīvnieks nekad nekļūs par mājdzīvnieku! Ja tomēr cilvēks to mēģina, tiek izaudzināts nedz savvaļai, nedz arī nebrīvei piemērots dzīvnieks,” skaidro Līgatnes dabas taku vadītāja Inta Lange.

Ik gadu, bet jo īpaši pavasaros, kad lielākajai daļai savvaļas dzīvnieku dzimst mazuli, nozares speciālisti un veterinārārsti saņem daudz telefona zvanu, ka cilvēki sastapušies ar savvaļas dzīvniekiem un ir apmulsuši, ko darīt, kāpēc mazulis ir mežā viens, kur ir viņa vecāki, varbūt viņš ir bārenis, kur vērsties pēc palīdzības? Inta Lange atgādina, ka teju 95 % gadījumu cilvēkam nav jāiejaucas

nedz roņu, nedz putnu, nedz citu savvaļas dzīvnieku dzīvēs. Un tikai tad, ja dzīvnieks vai tā mazulis ir manāmi savainots, vairākas dienas guļ vienā un tajā pašā vietā nekustīgs, ir jāmeklē palīdzība.

Ja nepieciešams padoms vai atbildes uz jautājumiem, sastopot savvaļas dzīvnieku, aicinām sazināties ar pārvaldes speciālistiem pa tālruni [+371 27313200](tel:+37127313200) un saņemt konsultāciju par atbilstošu rīcību konkrētajā situācijā.

Sastapties ar savvaļas dzīvniekiem var ne tikai dabā, bet arī pilsētvidē, kur dzīvnieki novērtē pilsētvides sniegtās ērtības – salīdzinoši viegli pieejamo pārtiku atkritumu novietnēs, putnu un dzīvnieku barotavās utt. Analizējot šī brīža situāciju un likumdošanā iestrādāto atbildību sadalījumu starp dažādām iestādēm, pārvalde ir secinājusi, ka nepieciešami sistēmiski uzlabojumi, lai vienkāršotu gan atbildīgo institūciju sadarbību, gan arī atvieglotu sabiedrībai iespējas konsultēties vai ziņot par bezpalīdzīgā stāvoklī esošiem savvaļas dzīvniekiem. Tāpēc šī gada laikā pārvalde jau vairākkārt rīkojusi tikšanās ar iesaistītajām pusēm – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības (VARAM), Iekšlietu un Zemkopības ministrijas (ZM), Valsts meža, Pārtikas un veterinārais un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesti, Valsts policija, Latvijas Pašvaldību savienība, Latvijas Ornitoloģijas un Latvijas Veterinārārstu biedrības, Latvijas Dabas fonds, Rīgas Nacionālo zooloģisko dārzs, nodibinājums "dzīvniekupolicija.lv", dzīvnieku patversme "Mežavairogi", biedrība "Dzīvnieku pansija Ulubele" un "Drauga spārns", SIA "Labākie draugi" un Latvijas lauksaimniecības universitātes Veterinārmedicīnas fakultāti -, kopīgi analizējot vājās vietas sistēmā un nepieciešamos uzlabojumus. Secinājumi priekšlikumu veidā tiks apkopoti un iesniegti VARAM un ZM izvērtēšanai.

Dabas aizsardzības pārvaldes informatīvās kampaņas "Neizdzēs dzīvību!" mērķis ir veicināt sabiedrības izpratni un pareizu rīcību, sastopot dabā savvaļas dzīvnieku mazuļus. Plašāka informācija: www.neizdzesdzivibu.lv. Kampaņu finansiāli atbalsta Latvijas Vides aizsardzības fonds.

<https://www.daba.gov.lv/lv/jaunums/petijums-katrs-piektais-uzskata-ka-savvalas-lusi-un-laci-var-izaudzinat-par-majdzivnieku>